

I Pályázati tájékoztatók a szövetség közgyűlésén

Budapest XI. kerületében, Újbuda Önkormányzatának hivatali tanácsstermében tartotta idei első közgyűlését a Klímabarát Települések Szövetsége Egyesület. Az egyesületi alapszabály módosítását követően két, előkészület alatt álló pályázati programról is tájékoztatást kaptak a tagtelepülések megjelent képviselői.

Fári Ádám projektmenedzser arról számolt be, hogy a „KEHOP-1.2.0. Klímastratégiák kidolgozásához kapcsolódó módszertan- és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás” címmel megjelent pályázat keretében a Klímabarát Települések Szövetsége a Nemzeti Közzolgálati Egyetemmel és a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet Nemzeti Alkalmazkodási Központjával partnerségben, szakértők bevonásával az önkormányzatok klímastratégiáinak kidolgozásához egységes módszertant kíván kidolgozni, ezzel együtt pedig koordinálná a megyei klímaplatformok munkáját. A módszertan elkészítését követően továbbképzéseket tartanának a megyei és a települési klímafelelősöknek.

Husztai Levente, a Climate-KIC magyarországi szervezetének munkatársa elmondta, hogy a Belügyminisztérium irányításával, a Climate-KIC, a WWF és a Klímabarát Települések Szövetségének közreműködésével egy komplex pályázati programot valósítanak meg a települések fenntartható vízgazdálkodásának elősegítése érdekében. Olyan demonstrációs projekteket dolgoznának ki, amelyek megoldásokat kínálhatnak a településeknek ahhoz, hogy képesek legyenek erőforrást kovácsolni a különféle, vízzel kapcsolatos természeti veszélyforrásokból.

I Együttműködés a Nemzeti Közzolgálati Egyetemmel

Dr. Patyi András, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem (NKE) rektora, valamint Kovács Lajos, a Klímabarát Települések Szövetségének elnöke együttműködési megállapodást kötött a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos közös kutatások megvalósítása érdekében. A dokumentum szerint az egyetem és a szövetség „a jó állam megvalósítása

érdekében hosszú távon együtt kíván működni a szemléletformálás, az oktatás-képzés, a tudományos kutatás és a tudományos ismeretterjesztés területén”. A közös oktatási és tudományos tevékenységek olyan konkrét területeket érintenek, mint a klímaváltozás és következményeinek a kezelése, illetve a szabályozási kérdések gyakorlati megvalósulása.

Az NKE egyre bővülő kutatói hátterével segíteni tudja az önkormányzatokat a fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenységükben, míg a szövetség olyan információk birtokában van, amelyek hozzájárulhatnak az egyetem képzéseinek fejlesztéséhez. A tervek szerint a Klímabarát

Települések Szövetsége részt vesz majd az egyetem szakirányú továbbképzéseinek és a vezetőképzési programjainak kidolgozásában, valamint a Jó Állam Jelentés elkészítése során végzendő kutatásokban is. Az együttműködés keretében várhatóan a jövőben sor kerül majd közös konferenciák szervezésére, tudományos művek, cikkek, tananyagok elkészítésére.

I Magyarország feladatai az éghajlatvédelemben

Éghajlatvédelemmel foglalkozó hazai szervezetek, köztük a Klímabarát Települések Szövetsége konferenciát rendeztek az Országgyűlés épületében, azzal a szándékkal, hogy az ENSZ párizsi klímakonferenciájára készülve rámutassanak a veszélyes mértékű éghajlatváltozás megelőzése és hatásainak csökkentése érdekében szükséges teendőkre. Szövetségünk és a tagtelepülések munkáját Kovács Lajos elnök mutatta be a rendezvényen.

Az éghajlatváltozás miatt szélsőséesebbé váló időjárási jelenségek egyre nagyobb károkat okoznak a mezőgazdaságban, a városi életterekben és az infrastruktúrában. Ha erre nem készülünk fel kellőképpen, a természet nem lesz tekintettel vágyainkra, elképzeléseinkre” – mondta előadásában Kovács Lajos, hangsúlyozva, hogy erre a kihívásra válaszokat kell találni. „A válaszok egyike a szövetségünk” – fogalmazott az elnök, s kifejtette, hogy a Klímabarát Települések Szövetsége jelenleg több mint harminc települést fog össze, a nagyvárosoktól az apró falvakig. A szövetség alapvető célja, hogy összegyűjtse a településeken meglévő, értékes tudásanyagot,

valamint segítséget nyújtson ahhoz, hogy egységes módszertan alapján készüljenek el a települések klímastratégiái. Ez utóbbi célkitűzés kapcsán megtudhattuk: a Nemzeti Alkalmazkodási Központtal együttműködve megvizsgáltak tizenegy klímastratégiát, és arra a következtetésre jutottak, hogy ezekben egy-egy téma az alkotók prioritásait tükrözve nagy hangsúllyal szerepel, míg néhány fontosabb témakör teljességgel hiányzik.

Kovács Lajos kiemelte, hogy a klímavédelem és minden fejlesztés, stratégiai gondolkodás a települések s összességében a nemzet megmaradásának egyik záloga. Éppen ezért a szövetség egy KEHOP-program keretében közreműködne

a nemzeti stratégiaalkotás módszertanának kidolgozásában, valamint egy olyan országos „problémamegoldó közösség” kiépítésében, amely a megyei klímaplatformokon keresztül egészen a településekig el tudja érni az összes magyar önkormányzati vezetőt és rajtuk keresztül az állampolgárokat. „Megalapozott stratégiát csak úgy lehet eredményesen megvalósítani, ha az a helyi közösségeken alapul” – jelentette ki az elnök, majd Alsómocsolád, Hosszúhetény, Pázmánd, Szekszárd, Tatabánya és Veszprém sikeres programjainak ismertetésével arra hozott fel példákat, hogyan lehet a helyi közösségeket egy-egy konkrét cél érdekében összefogásra buzdítani.

A Magyarország feladatai az éghajlatvédelemben című konferenciát az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, a CEEweb a Biológiai Sokféleségért, az Éghajlatvédelmi Szövetség, a Klímabarát Települések Szövetsége, a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, a Magyar Természetvédők Szövetsége és a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács (NFFT) rendezte meg az Országgyűlés felsőházi tanácsstermében. A rendezvény az Európai Bizottság, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, valamint az NFFT finanszírozásával valósult meg.

I Hazai energetikai fejlesztések a közösségekért

A Magyar Természetvédők Szövetsége, az Éghajlatvédelmi Szövetség és a Klímabarát Települések Szövetsége konferenciát szervezett „Hazai energetikai fejlesztések a közösségekért” címmel Budapesten, a FUGA Építészeti Központban. A konferencián Szabó Zsolt, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejlesztés- és klímapolitikáért, kiemelt közszolgáltatásokért felelős államtitkára ismertette a Környezeti és Energiahatékonysági Program energetikai prioritásait, pályázati terveit, és szólt a megújulóenergia-támogatási rendszer, a METÁR aktuális terveiről. Botár Alexa, a Magyar Természetvédők Szövetségének klíma-energia programvezetője arról tartott előadást, hogyan segíti a szervezetük által elindított Közösségi Energia program a hazai kezdeményezéseket.

Egy kistelepülés által elérhető sikerekre a Klímabarát Települések Szövetségének egyik alapító tagja, Hosszúhetény mutatott be jó példákat. Dr. Csörnyei László polgármester bemutatta, hogyan tudták intézményeikben a hagyományos energiaforrások felhasználását jelentősen csökkenteni a napkollektoros és napelemes rendszerek kialakításával, a faapríték-tüzelésű kazánok beépítésével, továbbá a homlokzatok szigetelésével és a nyílászárók cseréjével. Az előbbi beruházások, mint megtudhattuk, pályázati támogatással valósulhattak meg, a közvilágítást azonban saját erőből korszerűsítették – a számításaik szerint hat év alatt így is megtérülnek a ledes lámpatestek beszerzésére fordított költségeik.

I Konferencia a hulladékgazdálkodás aktuális kérdéseiről

Adminisztratív előírások a hulladékgazdálkodásban, jelentéskészítés 2016-ban címmel közösen rendezett szakmai konferenciát a Klímabarát Települések Szövetsége és az Asco Hungária Kft.

Az Asco Hungária Kft. székhelyén megtartott program résztvevőit Kovács Lajos, a Klímabarát Települések Szövetségének elnöke köszöntötte, aki elmondta: a konferencia célja, hogy hasznos ismeretekkel gazdagíthassák a hulladékgazdálkodási feladatokat ellátó önkormányzatok és más szakmai szolgáltatók képviselőit.

A rendezvényen Gábrriel Edit, az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség Nemzeti Hulladékgazdálkodási Igazgatóság (OKTF-NHI) belföldi hulladékgazdálkodási osztályának munkatársa a közszolgáltatók minősítésével kapcsolatos eljárások rendjét ismertette, majd Bonyhádi Emese, az OKTF-NHI elszámolási osztályának referense a kötelező havi jelentések kitöltésével kapcsolatos tapasztalatokról számolt be.

Az Asco Hungária Kft. ügyvezetője, Nagy Bálint arra hívta fel előadásában a figyelmet, hogy cégük a hulladékkezelés mellett adminisztrációs munkát és tanácsadást is végez a begyűjtést végző partnerei számára. Kós Szabina, az Asco környezetvédelmi mérnöke

kitért rá, hogy cégük huszonegy éves szakmai tapasztalattal, kiterjedt partnerhálózattal rendelkezik belföldön és külföldön egyaránt, éves szinten mintegy huszonezer tonna szelektív hulladékot kezelnek.

A konferencia második felében három önkormányzati szolgáltató társaság adott képet saját tevékenységéről. A tapasztalatcserét követően üzemlátogatáson lehetett részt venni: az érdeklődők megtekinthették az Asco Hungária Kft. legújabb fejlesztéseit.

I Szakmai napon mutatták be a NATÉR hasznosítási lehetőségeit

Szakmai napot szervezett a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet (MFGI) a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer (NATÉR) hasznosítási lehetőségeinek bemutatására. Bevezető előadásában dr. Fancsik Tamás, az MFGI igazgatója arról beszélt, hogy a NATÉR objektív információkkal segíthet a helyi szintű döntéshozatalban. Hozzátette: világszerte zajlik hasonló felmérés, amelynek fontos része a felhasználók visszajelzése.

Földi György Dávid, a Klímabarát Települések Szövetségének titkára az MFGI segítségével elkészült éghajlat-változási stratégiákat elemezte, valamint egy egységes módszertan szükségességét sürgette. Szót ejtett a megyei éghajlat-változási platformok, a helyi szintű klímastratégiák és a szemléletformálás jelentőségéről, ezt követően pedig a társadalmi összefogás és alkalmazkodás települési szintű jó gyakorlataira mutatott be példákat.

A rendezvényen a NATÉR két településfejlesztési projektje került bemutatásra. Tagtelepülésünkön, Abán a szennyezett Sárvíz-völgy vízi csatorna állapotát műszaki beavatkozásokkal igyekeznek helyreállítani, Tatán, az élővizek városában pedig a karsztvízforrások ellenőrzésére észlelőhálózat építettek ki: az MFGI-vel közös projektben a vízzel elárasztott területek lehatárolása történt meg.

Maga a NATÉR-projekt 2013-ban indult az EGT (Európai Gazdasági Térség) finanszírozásával. Társprojekteként a KRITÉR a kritikus infrastruktúra és a turizmus

sérülékenységét, illetve az AGRATÉR a mezőgazdaság érzékenységét vizsgálta, míg az RCMTÉR új éghajlati előrejelzéseket készített a Kárpát-medence térségére. Emellett Magyarország hosszú távú társadalmi és gazdasági fejlődési pályájának előrejelzése is megtörtént. Az alap, térképi és adatbázis portál egy regisztrációt követően május 1-től lesz teljesen hozzáférhető. A meta adatok 912 réteget ölelnek fel, a térképfelület pedig 19 rétegű, amely többek között az éghajlatváltozásról, az ivóvízbázisról és a villámárvíz kockázatról nyújt hasznosítható információkat.

I Élhető városok gyakorlata a SUSCO Expón

A SUSCO Budapest nemzetközi fenntartható fejlődés konferenciasorozathoz kapcsolódóan SUSCO Expót rendeztek a budapesti Akvárium Klubban. A programon az élhető városok gyakorlatával találkozhattak a látogatók, a jó példákat a Klímabarát Települések Szövetsége is bemutatta standjánál az érdeklődőknek.

I Új tagtelepüléseink

GYENESDIÁS a Balaton partján, a Keszthelyi-hegység lábánál fekvő település, szomszédos Keszthellyel és Hévízzel. A mai község életét elsősorban a turizmus határozza meg. Gyenesdiás a Forrásvíz Természetbarát Egyesülettel közösen 1998-ban, települési szinten

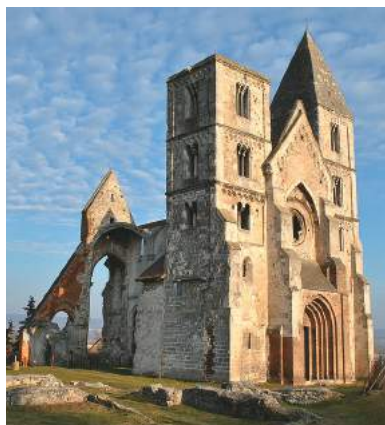
az elsők között dolgozta ki a Környezetvédelmi Együttműködési Modell mechanizmusát, amelynek keretében meghatározó eredmények születtek. A környezeti nevelés, szemléletformálás jegyében helyi akciókat, rendezvényeket szerveznek, valamint szakmai támogatást nyújtanak a helyi zöld óvoda és az ökoiskola címet elnyerő általános iskola részére. 1997-ben természeti értékleltárt hoztak létre,

2005-ben pedig elkészült Gyenesdiás pollentérképe. Kedvező természeti adottságait környezetvédelmi és klímavédelmi program segítségével igyekszik megőrizni a település.

BUDAPEST I. KERÜLETE, BUDAVÁR a Duna jobb partján, Budán fekvő terület. A nagy zöldfelületekkel (Tabán, Horváth-kert, Vérmező, Naphegy) rendelkező kerület legjelentősebb természetvédelmi területe a Gellérthegy lejtője. De megtalálható itt karsztvízforrás, vadgesztenyefa-csoport, a Budai Várnegyed alatt pedig kiterjedt

barlangrendszer kanyarog. A legnagyobb környezeti terhelést a közlekedés okozta zaj- és szennyezőanyag-kibocsátás jelenti, ezért több intézkedést is hozott az önkormányzat a környezetbarát technológiák terjedésének elősegítése érdekében. Kialakítottak két gyorstöltőt az elektromos autók számára, amelyek ingyen parkolhatnak a kerületben. A tömegközlekedés fejlesztéseként új EURO-6 normájú buszok kerültek átadásra 2015 szeptemberében, valamint elektromos midibuszok beszerzését is tervezik. A Budai Várnegyedben korlátozzák a gépjárművek behajtását. A kerületben egy pályázat útján jelentős mennyiségű fa és cserje került kiültetésre a zöldterületek bővítésének céljából. Az önkormányzat munkája során kiemelt figyelmet fordít az épített és a természeti környezet értékeinek fokozott védelmére.

ZSÁMBÉK

Pest-megyében, a Zsámbéki-medence és Gerecse tájegység határolta területen található, éghajlati viszonyai közel azonosak a főváros budai oldalával. Fellelhető itt kolostorrom, várkastély, zárdakert, tájház, műemléki védettségű,

tájrehabilitáción átesett pincesor és egy vízimalom maradványa is. A Nyakas-hegy környezete helyi védelem alatt áll, mivel védett növény- és állatfajok otthona, a malomtó fűzligetes környezete pedig ökológiai parkként funkcionál. A Városfejlesztési Stratégiába integrálták a fenntartható fejlődés céljait, valamint a Pilis–Buda–Zsámbék Többcélú Kistérségi Társulás Környezetvédelmi Programját.

PÉCEL

a Gödöllői-dombság északnyugati felén fekszik. A Péceli Helyi Értéktár Bizottság leltárt készített és igyekszik megőrizni a Gödöllői Tájvédelmi Körzet természeti kincseit, valamint az épített és kulturális értékeket.

A városban tíz szelektív hulladékgyűjtő sziget működik, a használt elektronikai hulladékot évente kétszer

gyűjtik be, és elkezdődött a megszünt hulladéklerakó rekultivációja is. A csapadékvíz-elvezetés feladatát fokozatosan oldja meg a város. 2013-ban került elfogadásra a Környezeti Fenntarthatósági Terv, amely az életminőség és a környezeti állapot javítására, valamint a helyi erőforrások nem kimerítő kiaknázására tartalmaz intézkedési programokat. Ennek egyik állomása a szennyvízelvezetés és a tisztítómű korszerűsítése.

Hogyan csatlakozhat szövetségünkhöz?

A Klímabarát Települések Szövetsége várja mindazon önkormányzatok jelentkezését, amelyek az ország más településeivel összefogva szeretnének hatékony válaszokat találni a klímaváltozás globális problémájához kapcsolódó lokális kihívásokra. Tevékenységünkről, valamint a csatlakozás módjáról és a tagság feltételeiről a www.klimabarat.hu oldalon található részletes tájékoztatást.